

Sygn. akt V U 609/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku I. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołań I. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 12 maja 2015 r., 10 czerwca 2015 r. i 15 lipca 2015 r.,

znak (...)

oddala odwołania.

Sygn. akt VU 609/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzjami z dnia 12 maja 2015 r. i z dnia 10 czerwca 2015 r. odmówił przyznania I. C. prawa do emerytury określonej art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), gdyż do dnia wejścia w życie tej ustawy, do dnia 01 stycznia 1999 r. udowodniła 17 lat, 2 miesiące i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych wobec wymaganych co najmniej 20 lat takich okresów. Jednocześnie organ rentowy nie uznał do stażu pracy ogółem okresów pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 11 lutego 1976 r. do 30 czerwca 1977 r., ponieważ w tym okresie wnioskodawczyni uczęszczała do (...) Szkoły Zawodowej, codzienny dojazd do szkoły oraz czas przeznaczony na naukę własną uniemożliwia uznanie, że wykonywała pracę stałą w gospodarstwie rolnym. W świetle uzasadnienia decyzji, mogła to być zwyczajna pomoc udzielana rodzicom, a nie praca o charakterze stałym. Praca stała polega na gotowości do wykonywania pracy rolniczej, jeżeli sytuacja tego wymaga, a zatem osoba taka winna być dyspozycyjna. Warunków takich nie spełnia osoba ucząca się w innej miejscowości. Na okres zaś od 01 lipca 1977 r. do 18 października 1981 r. nie przedłożono dokumentu potwierdzającego opłacanie składek na ubezpieczeni społeczne rolników.

W drugiej z zaskarżonych decyzji organ rentowy wobec uznania pracy I. C. w gospodarstwie rolnym w czasie od 19 czerwca 1981 r. do 18 października 1981 r., organ rentowy uznał za udowodnione łącznie 17 lat, 6 miesięcy i 15 dni okresów stażu ubezpieczeniowego.

W odwołaniach od powyższych decyzji I. C. wskazała, że gospodarstwo jej rodziców obejmowała 3,21 ha. Podała, że codziennie wykonywała takie czynności jak sprzątanie, przenoszenie wody ze studni w wiadrach, węgla i drewna, wykonywała prace przy obrządki w stajni i oborze przy trzodzie chlewnej, krowach, kurach, kaczkach, gęsiach i królikach. Ponadto w każdym sezonie w roku są inne do wykonania prace, wiosną – sadzenie, okopywanie, plewienie ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw, itp. latem – sianokosy, żniwa, itp., jesienią – wykopywanie płodów rolnych, zimą – codzienne czynności jak zwykle, ale z większym utrudnieniem, odśnieżanie. Ubezpieczona podała, że w czasie od 01 września 1975 r. do 26 czerwca 1978 r. uczyła się w zasadniczej szkole zawodowej, zaś od 01 września 1978 r. do 03 czerwca 1981 r. kształciła się wieczorowo w Technikum (...) dla Pracujących. Zajęcia odbywały się w godzinach od 16:00 do 20:00, trzy razy w tygodniu. Dojazd zajmował jej 25 – 30 minut.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołań z analogicznych do wskazanych w ich uzasadnieniach przyczyn.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. C., ur. (...) niespornie udokumentowała wraz z uznanym okresem pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 19 czerwca 1981 r. do 18 października 1981 r., łącznie 17 lat, 6 miesięcy i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

(niesporne)

Rodzice wnioskodawczyni posiadali gospodarstwo rolne o pow. 3,21 ha.

d o w ó d: zaświadczenie, k. 13 akt emerytalnych.

Oboje jej rodzice pracowali jedynie w gospodarstwie rolnym. Wnioskodawczyni ma starsze od niej rodzeństwo, brata S., ur. w (...) r. oraz siostrę M., ur. w (...) r. W gospodarstwie jej rodziców mieszkały także babcia ubezpieczonej oraz A. K., schorowana siostra jej matki. W spornym okresie od 11 lutego 1976 r. do 18 października 1981 r. I. C. uczęszczała najpierw do zasadniczej szkoły zawodowej w B., do 26 czerwca 1978 r., zaś w okresie od 01 września 1978 r. do 03 czerwca 1981 r. kontynuowała naukę w Technikum (...) Wydział dla Pracujących w B.. W technikum zajęcia odbywały się od poniedziałku do środy, w godzinach od 16:00 do 20:00. Dojazd do szkoły do odległego od C. o około 25 km B. zajmował wnioskodawczyni 50 minut, do jednej godziny. Po zajęciach w szkole zawodowej wracała do domu około godziny 15:00.

dowód: wyjaśnienia wnioskodawczyni, k. 50, e-protokół: 00:32:00 – 00:40:00,

wyjaśnienia, k. 11 akt emerytalnych,

zeznania świadków: S. F. , k. 50, e-protokół: 00:12:00 – 00:21:00,

J. P. , k. 50, e-protokół: 00:23:00 – 00:29:00.

W gospodarstwie uprawiano buraki, ziemniaki, len, zboża oraz hodowano 4-5 świń, 3 krowy oraz był w nim koń.

d o w ó d: wyjaśnienia wnioskodawczyni, k. 50, e-protokół: 00:32:00 – 00:40:00.

W gospodarstwie pracowali rodzice wnioskodawczyni. Pomocy w wykonywaniu prac udzielały im dzieci; wnioskodawczyni oraz starsi od niej o 7 lat brat i o 5 lat, siostra. Na pomoc w wykonywaniu związanych z prowadzeniem gospodarstwa prac I. C. poświęcała do 2 godzin dziennie.

d o w ó d: zeznania świadków: S. F. , k. 50, e-protokół: 00:12:00 – 00:21:00,

J. P. , k. 50, e-protokół: 00:23:00 – 00:29:00.

Sąd zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie gdyż pozbawione jest uzasadnionych podstaw.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet oraz ma wymagany okres zatrudnienia 20 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W sprawie bezspornym był fakt iż na dzień 01.01.1999 r. wnioskodawczyni wykazała wymagany okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w dacie wydania decyzji przez organ rentowy miała skończony wiek 55 lat oraz nie była członkiem OFE.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawczyni posiada nadto wymagane co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczona nie spełniła powyższego warunku bowiem według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. wykazała 17 lat, 6 miesięcy i 15 dni okresów składkowych, nieskładkowych oraz uzupełniających. Z przyczyn wskazanych w zaskarżonej decyzji organ rentowy nie uznał wskazanego w niej okresu pracy w gospodarstwie rolnym.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktowane jak okres składkowy, przypadające przed dniem 01 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W świetle zebranego w sprawie materiału, w spornym okresie wnioskodawczyni nie wykonywała w gospodarstwie rodziców pracy w rozumieniu art. 10 ustawy o FUS, którą można uznać jako okres składkowy. Gospodarstwo to było bowiem niewielkie. Niepracujący poza gospodarstwem rodzice I. C. mogli cały swój czas poświęcić na prowadzenie gospodarstwa i wykonywanie podstawowych prac, w szczególności polowych. Udział wnioskodawczyni w wykonywaniu tych prac mógł polegać co najwyżej na wykonywaniu w okresie szczególnego spiętrzenia prac w czasie żniw, wykopków ziemniaków i buraków. Doraźnie mogła w przekonaniu Sądu wiosną wykonywać również prace polegające na okopywaniu oraz plewieniu ziemniaków i buraków. W ustalonych okolicznościach faktycznych nie było w przekonaniu Sądu realnego zapotrzebowania na stałą pracę, szczególnie najmłodszej w rodzinie wnioskodawczyni. Matka I. C. była w przekonaniu Sądu, na co wskazuje doświadczenie życiowe, w stanie przy niewielkiej pomocy pozostałych domowników poradzić sobie z porannym obrządkiem niezbyt licznej inwentarza żywego. Rodzice ubezpieczonej przy niewielkiej pomocy dzieci byli w stanie wykonać wszystkie konieczne prace związane z codziennym prowadzeniem niewielkiego gospodarstwa rolnego. Ustalone w sprawie fakty oraz powyższe rozważania uzasadniają

zdaniem Sądu ocenę, że wnioskodawczyni udzielała rodzicom w ich gospodarstwie pomocy przy wykonywaniu niektórych prac ale ze wskazanych wyżej względów z całą pewnością pomoc ta nie miała charakteru pracy w rozumieniu art. 10 ustawy emerytalnej, w wymiarze nie niższym od połowy obowiązującego wymiaru czasu pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.